

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата **Јелене Русо**

Одлуком 05-01 бр. 3/13-9 од 20.02.2019. године, именовани смо за чланове Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидата **Јелене Русо** под насловом

„ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“

После прегледа достављене Дисертације и других пратећих материјала и разговора са Кандидатом, Комисија је сачинила следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1 Хронологија одобравања и израде дисертације

Кандидат Јелена Русо је докторске студије на Факултету организационих наука, Универзитета у Београду, на студијском програму Информациони системи и менаџмент уписала 2011. године. Положила је све испите предвиђене планом и програмом са просечном оценом 10.00.

Израда приступног рада Кандидата, под називом „ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“ одобрена је на седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука, одлуком 05-01 бр. 3/122-11 од 26.11.2014. године. За ментора је именован др Јован Филиповић, редовни професор Факултета организационих наука.

Одлука о усвајању извештаја Комисије за оцену научне заснованости пријављене докторске дисертације 05-01 бр. 3/93-7, донета је 26.08.2015. године. Веће научних области техничких наука Универзитета у Београду дало је сагласност на предлог наведене теме докторске дисертације Кандидата, одлуком 02 бр. 61206-3704/2-15 од 15.09.2015. године.

На седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука, одлуком 05- 01 бр. 3/107-6 од 23.09.2015. године, одобрена је израда докторске дисертације Кандидата под називом „ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“

Одлуком 05-01 бр. 3/111-16 од 06.09.2017. године, Кандидату је, на седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука, одобрено продужење рока за израду и одбрану докторске дисертације за два семестра. Одлуком 05-01 бр. 3/137-14 од 26.09.2018. године, Кандидату је, на седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука, одобрено продужење рока за израду и одбрану докторске дисертације за годину дана.

Ментор, проф. др Јован Филиповић је 13.02.2019. године поднео Наставно-научном већу Факултета организационих наука Извештај да је завршена израда докторске дисертације кандидата Јелене Русо под називом „ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“. На седници овог већа, одлуком 05-01 бр. 3/13-9 од 20.02.2019. године, именована је комисија за оцену и одбрану завршене докторске дисертације Кандидата у следећем саставу:

1. проф. др Јован Филиповић, редовни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду;
2. проф. др Слободан Миладиновић, редовни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду;
3. проф. др Ивана Мијатовић, ванредни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду;
4. проф. др Зоран Стојиљковић, редовни професор Факултета политичких наука, Универзитета у Београду;
5. проф. др Весна Спасојевић Бркић, редовни професор Машинског факултета, Универзитета у Београду.

1.2 Научна област дисертације

Докторска дисертација припада научној области техничких наука – организационе науке, ужој научној области Управљање квалитетом.

Као ментор, именован је проф. др Јован Филиповић, редовни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду. Проф. др Јован Филиповић је

објавио велики број научних радова који га квалификују за ментора израде докторске дисертације Кандидата Јелене Русо, од којих су релевантни:

1. Glogovac, M., & **Filipovic, J.** (2018). Quality costs in practice and an analysis of the factors affecting quality cost management. *Total Quality Management & Business Excellence*, 29(13-14), 1521-1544.
2. Horvat, A., & **Filipovic, J.** (2018). Service quality and maturity of health care organizations through the lens of Complexity Leadership Theory. *Journal of evaluation in clinical practice*, 24(1), 301-307.
3. Milunovic Koprivica, S., & **Filipovic, J.** (2018). Application of Traditional and Fuzzy Quality Function Deployment in the Product Development Process. *Engineering Management Journal*, 30(2), 98-107.
4. Jovanović, B., **Filipović, J.**, & Bakić, V. (2017). Energy management system implementation in Serbian manufacturing–Plan-Do-Check-Act cycle approach. *Journal of cleaner production*, 162, 1144-1156.
5. Milosevic, D., Djuric, M., **Filipovic, J.** & Ristic. S. (2013). Benchmarking as a Quality Management Tool in Public Administration, *Engineering Economics*, 24 (4), 364-372, (IF2012=0.972), ISSN: 1392-2785, DOI: <http://dx.doi.org/10.5755/j01.ee.24.4.2785>
6. Pejovic, G.; **Filipovic, J.** & Tasic, Lj. (2011). How to remove barriers to medicines trade in emerging economies: the role of medicines regulatory authority in Serbia, *Accreditation and quality assurance*, 16 (4-5), 253-261. (IF 2010 0,797).
7. Pejović, G. & **Filipović, J.** (2013). Current Regulatory and Market Environment for Biosimilars in Serbia, *Slovenian Journal of Public Health*. 0 (0), 101–114, DOI: 10.2478/sjph-2014-0011 (ISSN Online): 1854-2476, ISSN (Print): 0351-0026) (IF 2012=0.163)
8. Popovic, N., Putnik, G., Jasko, O. & **Filipovic, J.** (2013). A Contribution for Pragmatics Based Approach to Concurrent Engineering Implementation, *International Journal of Strojnicki Vestnik*, SCIE, ISSN 0039-2480, (IF2012=0,883), 59 (7-8), 483-494, DOI:10.5545/sv-jme.2012.820.

1.3. Биографски подаци о кандидату

Јелена Русо је рођена 10.10.1987. године у Панчеву, где је и завршила основну и средњу школу. Факултет организационих наука, Универзитета у Београду уписала је 2006. године као буџетски студент. Дипломирала је 2010. године на Одсеку за управљање квалитетом са просечном оценом 8.59. Дипломске академске (мастер) студије завршила је 2011. године на истом Факултету са просечном оценом 9,86. Докторске академске студије уписала је 2011. године на Факултету организационих

наука на студијском програму Информациони системи и Менаџмент, студијска група Менаџмент и положила све испите са просечном оценом 10.

У октобру 2017. године Јелена је уписала друге мастер академске студије на Факултету организационих наука, на студијском програму Менаџмент и организација, одсек Управљање људским ресурсима. Тематско подручје опредељења за научни рад и усавршавање је у области менаџмента квалитета и стандардизације.

Као студент докторских студије од 2014. године учествује у извођењу наставе на Факултету организационих наука на катедри „Менаџмент квалитета и стандардизација“. Од 15. децембра 2017. године изабрана је у звање сарадника у настави на истом Факултету. До сада, Јелена је на основним академским студијама била ангажована на припреми и реализацији вежби на предметима: Основе квалитета (настава на српском и енглеском језику), Управљање квалитетом, Систем менаџмента квалитета и Систем менаџмента здравља и безбедности на раду. У студентским анкетама оцењивана је високим оценама.

Од страних језика говори одлично енглески језик. Одлично познаје рад на рачунару и има одређена знања из појединих специјализованих софтверских пакета.

Од априла 2012. године Јелена учествује у реализацији стратешког научно-истраживачког пројекта „Инфраструктура за електронски подржано учење у Србији“, бр. III 47003, финансираног од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Поред тога, Јелена је узела учешће у реализацији још два међународна, два национална и неколико стручних пројекта.

Као коаутор, учествовала је у изради два уџбеника „Инфраструктура квалитета“ (издатог 2017. године) и „Систем менаџмента квалитета“ (издатог 2018. године) који се користе као уџбеници на више предмета основних и дипломских академских (мастер) студија студијске групе Менаџмент квалитета и стандардизација, Факултета организационих наука. Објавила је више од 25 стручних и научних радова у оквиру домаћих и међународних конференција и часописа.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1 Садржај дисертације

Докторска дисертација је представљена на 223 стране, које чини текст, слике, табеле и прилози. Дисертација садржи 23 слика, 24 табела и 9 прилога (на 23 стране). На крају дисертације, дат је списак акронима и скраћеница. У попису коришћене литературе кандидат је навела 387 референтне јединице. Дисертација је структурирана у 9 поглавља, са следећим садржајем:

1. Увод
2. Инфраструктура квалитета и њени елементи
3. Квалитет, стандарди и творци политика
4. Доношење одлука од стране твораца политика
5. Спровођење истраживања
6. Резултати истраживања и дискусија
7. Закључак
8. Литература
9. Акроними и скраћенице

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

У **уводном поглављу** дисертације описани су предмет и циљ истраживања, након чега су изнети хипотетички ставови, описане научне методе истраживања, као и главни доприноси рада. У оквиру првог поглавља, посебна пажња је посвећена разјашњавању триангулације, као методолошког принципа који омогућава комбиновање различитих приступа како би посматрали проблем из више различитих углова. Предмет истраживања овог рада представља преглед, тумачење и поређење поимања елемената инфраструктуре квалитета, као и иницијатива за квалитет од стране твораца политика у Србији.

У другом и трећем делу дисертације, обухваћени су сви појмови неопходни за разумевање поставке и резултата истраживања. У **другом поглављу** дат је детаљан преглед дефиниција и основних концепата који се односе на инфраструктуру квалитета и њене елементе. Дефинисан је појам квалитета, стандарда, инфраструктуре, (националне) инфраструктуре квалитета, стандардизације, акредитације, метрологије и оцене усаглашености. Такође, идентификоване су кључне институције инфраструктуре квалитета у Србији, њихове везе, као и закони који уређују ову област, уз посебан осврт на легислативу Европске уније. На крају, приказана је табела у којој су дефинисани сви појмови који се често користе у говорима, документима и радовима на тему преношења и усвајања легислативе.

Треће поглавље даје одговор на питање шта су то политика и творци политика, која је веза између стандарда и јавне политике и како творци политика поимају различите концепте. Ради лакшег разумевања резултата истраживања, описана је и илустрована законодавна процедура у Србији, након чега је приказана анализа амандмана на Закон о изменама и допунама закона о стандардизацији.

Поглавље четири се бави детаљним прегледом литературе у којој су аутори испитивали и дефинисали различите факторе који утичу на политичке одлуке. У закључку овог дела рада, предложен је конкретан концептуални модел који групише факторе који могу утицати на иницијативе и одлуке твораца политика у области инфраструктуре квалитета, расподељени на микро, мезо и макро ниво одлучивања. Модел је развијен и детаљно описан за потребе операционализације истраживања и примењен кроз прикупљање података путем упитника, намењеном стручњацима у области менаџмента квалитета и стандардизације. Након тога, приказана је и валидација концептуалног модела.

У поглављу пет је приказана методологија истраживања у оквиру које је илустрован допринос сваке методе триангулаце у доказивању истраживачких хипотеза. За потребе истраживања, триангулација је обухватила методу компаративне анализе, метода анализе садржаја и упитник, као мерни инструмент за прикупљање података. У оквиру прве методе компаративне анализе, препознати су заједнички проблеми са којима се суочавају земље Централне и Источне Европе приликом хармонизације законодавства ЕУ. Други део компаративне анализе се односи на поређење закона о акредитацији у земљама у региону.

Такође, описан је узорак на којем је спроведено истраживање, укључујући демографске податке испитаника као што су заступљеност полова, степен образовања, струка, област рада, радно искуство и сектор у којем раде.

На почетку **поглавља шест** табеларно су приказани резултати дескриптивне анализе фактора који утичу на перцепцију твораца политика у области НИК-а у Србији. Након тога следе подаци у вези са активностима посланика у периоду од 2007. до 2012. године. У циљу тестирања и доказивања појединачних хипотеза, резултати истраживања су интерпретирани кроз комбинацију примењених техника, алата и метода у оквиру триангулације. Прво је дат опис резултата који потврђују хипотезу I, а то је да су стандарди и квалитет недовољно добро схваћени и прихваћени концепти од стране твораца политика у Србији. Затим, приказани су резултати који потврђују хипотезу II, а то је да место квалитета и стандарда у политикама у Србији великим делом резултат механичког преузимања решења из постојећих светских модела. Након тога, описани су резултати који указују на то да су појмови квалитет и стандард често маркетиншки коришћени у политичке сврхе, чиме је потврђена и хипотеза III. На крају, резултати показују да су стручна и шира

јавност свесне неадекватног односа твораца политика у Србији према квалитету и стандардизацији (потврђена хипотеза IV).

Након приказа резултата истраживања, у **поглављу седам** су дата закључна разматрања дисертације. Истакнути су круцијални резултати и доприноси, описана су одређена ограничења у истраживању и дате су препоруке и смернице за даља истраживања.

Списак литературе коришћене приликом израде докторске дисертације приказан је у **поглављу осам**, а сиписак акронима и скраћеница у **поглављу девет**.

На самом крају дисертације, приложени су спискови табела и слика приказаних у раду, списак пројеката инфраструктуре квалитета у Србији од 2006-2016. године, резултати компаративне анализе закона о акредитацији у региону, упитник коришћен у истраживању, биографија аутора, као и изјава о ауторству, изјава о истовестности штампане и електронске верзије докторског рада и изјава о коришћењу.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Докторска дисертација кандидата Јелене Русо се бави проблематиком разумевања стандарда, квалитета и осталих елемената инфраструктуре квалитета од стране твораца политика у Србији. Комбиновањем различитих метода истраживања, кандидат је на интересантан начин дотакла област политичких наука, спрегнувши је са облашћу менаџмента квалитета и стандардизације. Детаљно анализирана литература и истраживања публикована у научним часописима, конференцијама, монографијама и књигама указују на савременост и оригиналност предмета истраживања ове дисертације. Иако су заједнички проблеми транспозиције законодавства ЕУ у земљама Централне и Источне Европе широко проучавани, наше знање је још увек литературом ограничено на то како творци јавних политика поимају елементе инфраструктуре квалитета током процеса приступања ЕУ, у чему се огледа и оригиналност овог рада. Такође, Јелена Русо је кроз систематизована знања, на тему фактора који утичу на политичке одлуке, дала предлог концептуалног модела који се може применити, како у области инфраструктуре квалитета тако и у другим областима. Поред доприноса литератури у области јавне управе и менаџмента, овај модел може бити користан за све творце политика у циљу предвиђања проблема који су релевантни за инфраструктуру квалитета, али и друга слична питања.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

У попису коришћене литературе кандидат је навела 384 референтне јединице, од којих је највећи број из страних извора на енглеском језику, као што су часописи, конференције, монографије и књиге. У мањем броју, приказани су извори као што су званични документи, закони, правилници и *web* странице. Првих 354 референтних јединица је наведено по абecedном редоследу на енглеском и српском језику, писани латиничним писмом. У наставку, осталих 33 извора је поређано по азбучном редоследу, писаних ћириличним писмом.

Разматрана литература одговара предмету истраживања ове дисертације.

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

Методе истраживања, које су коришћене при реализацији предмета и циљева истраживања, као и при разматрању установљених хипотеза, обухватају:

- Метода дескрипције - коришћена за описивање појава и процеса, уз објашњења њихових својствениости, међусобне зависности и условљености, као и утврђивања тачности оваквих спознаја. У оквиру ове методе приказане су:
 - компарација постојећих научних приступа и
 - метода компилације, која се односи на разматрање могућности преузимања постојећих резултата научно-истраживачког рада, као део основе за примену методе моделирања, која се састоји у развоју концептуалног модела.
- Метода анализе и синтезе је омогућила рашчлањивање сложених појава, спознаја и закључака на њихове једноставније саставне елементе. Супротно томе, метода синтезе је омогућила изградњу систематизованог теоријског знања, кроз обједињавање појединачних закључака у сложеније.
- Методу триангулације, која је омогућила употребу више од једног приступа за истраживачка питања, у циљу валидације резултата и успостављања кредибилитета. Методолошка триангулација је обухватила:
 - упитник, као технику за прикупљање података о ставовима стручњака. У изради упитника коришћена је Ликертова четворостепена скала. Упитник се састоји из два дела и направљен у електронској форми. Из угла испитаника, упитник има 25 затворених питања и једно (опционо) отворено питање. Међутим, кроз статистичку обраду података може се приметити да упитник заправо има 89 питања, јер поједина питања могу да се декомпонују (енг. *multiple choice grid*). Први део упитника садржи седам питања демографске природе, а други део је комбинација питања који се односе на све факторе који утичу на политичке иницијативе и одлуке у области

инфраструктуре квалитета, дефинисане у концептуалном моделу у оквиру поглавља 4.2. Упитник је успешно попунило укупно 502 стручњака из области менаџмента квалитета и стандардизације у Србији. Упитник се налази у петом прилогу дисертације.

- статистичке методе за обраду прикупљених података. Коришћена је дескриптивна статистика (енг. *Frequency Table*), анализа веза између варијабли (енг. *Chi-Square Contingency Table*) и тест за прецизно утврђивање статистички значајне разлике између група (енг. *Mann-Whitney test*). За потребе овог истраживања коришћен је програмски пакет IBM SPSS (енг. „*Statistical Package for the Social Sciences*“). За приказ података, коришћени су стубичасти дијаграми, „пита“ дијаграми и табеларни прикази.
- компаративну анализу постојећих научних радова и релевантних докумената, којим се утврђују сличности и разлике, као и компаративну анализу садржаја закона приказану у прилогу 4.
- методу анализе садржаја парламентарних говора, тачније, анализу стенографских бележака. Оваква анализа појединачних појмова и реченица послужила је да се истражи кључна улога језика у доменама политике и менаџмента;
- Методу мерења - како би се стекао неопходан увид у употребљивост резултата свих предложених решења.
- Методу индукције – дедукције, за дефинисање проблема и предмета истраживања, али и закључивања на основу општих сазнања.
- Експертски панел, као примењив начин за евалуацију и валидацију садржаја упитника, чиме је извршено модификовање и елиминисање одређеног броја питања, како би се дефинисала коначна форма упитника.

На основу анализе садржаја докторске дисертације, може се закључити да, по свом значају и структури, примењене научне методе и технике одговарају теми дисертације и спроведеном истраживању.

3.4. Применљивост остварених резултата

На основу наведеног, може се закључити да су резултати ове дисертације применљиви као теоријска основа за даља истраживања. Запажања кандидата о различитим моделима (приватно и државно власништво) нуде могућност да се успостави хибридни модел који би спојио најприкладније елементе описаних модела националних инфраструктура квалитета у Србији. У сличном контексту, у закључку дисертације, предложен модел од стране Hubo & Krott (2013), који комбинује специјализовану и интегрисану јавну управу, би адекватно поткрепио овакав хибридни модел, отварајући могућност за укључивање како секторске, тако и

интегралне експертизе. Оваква решења би довела до заобилажења механичког трансфера решења из постојећих глобалних модела и отварања могућности за озбиљна разматрања националних особености. На овај начин се побољшавају услови за већу видљивост, препознавање и комуницирање о проблему са којим се творци политика суочавају током процеса прилагођавања новим захтвима Европске уније. Између осталог, предложена решења би и умањила потребу твораца политика да се у својим наступима служе стручним појмовима у промотивне сврхе.

Такође, предложени концептуални модел и коришћена методологија би могли послужити за процену практичне импликације закона инфраструктуре квалитета на локалном нивоу (примарна и секундарна имплементација).

Уопштено гледано, резултати остварени овом докторском дисертацијом могу послужити као улаз у процес преиспитивања процеса доношења одлука од стране твораца политика у области инфраструктуре квалитета и других сродних области.

На основу наведеног, закључује се да су резултати ове дисертације применљиви као теоријска основа за даља истраживања, као и за практичну примену.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

Израда докторске дисертације, квалитет сопствених научних публикација и други облици ангажовања у области, указују на то да је кандидат Јелена Русо способна да самостално решава научне изазове и критички анализира постојећа сазнања. Такође, кандидат је показала да поседује стручна, практична и теоријска знања, како у матичној тако и у другим областима, потребна за издрату ове докторске дисертације. Резултати истраживања као и закључци дисертације верификовани су кроз објављивање научног рада у истакнутом међународном часопису.

На основу наведеног, Комисија сматра да кандидат Јелена Русо поседује потребно знање, вештине и искуство за самосталан научни рад.

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

Главни допринос рада је увид у поимање и свест о квалитету, стандардима и осталим елементима инфраструктуре квалитета међу творцима политика у Србији, и то у различитим областима (образовање, здравство, економија, међународни односи и друго). Научни допринос рада се огледа у:

- потврђивању значаја поимања квалитета и стандарда од стране твораца политика за друштвено одговорно организовање и одрживи развој;

- детаљном прегледу досадашњих истраживања и систематизација постојећег знања везаних за поимање квалитета, стандарда и осталих елемената националне инфраструктуре квалитета од стране твораца политика;
- критичком осврту на постојеће приступе и резултате истраживања у овој области;
- компаративној анализи постојећих приступа;
- подизању нивоа опште научне и стручне свести о поимању квалитета и стандарда међу творцима политика у Србији;
- примени модела и резултата у циљу побољшавања поимања квалитета и стандарда од стране твораца политика у Србији, ради постизања одговарајућег нивоа приступа друштвено одговорном организовању и одрживом развоју;
- примени модела у различитим областима и интерпретацији резултата, као и генерисању препорука за потенцијална даља истраживања у предметној области. Модел је утемељен на досадашњем знању, приказаном кроз обиман преглед литературе.
- мултидисциплинарности теме истраживања и
- дефинисању и јаснијем сагледавању фактора који утичу на одлуке твораца политика.

Кандидат је учила кључне проблеме са којима се суочавају државе Централне и Источне Европе приликом процеса приступања ЕУ и претворила их у прилику за истраживање истог питања мигрираног у поље инфраструктуре квалитета.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

Сагледавањем постављених хипотеза, циљева истраживања и остварених резултата, констатујемо да је кандидат Јелена Русо успешно одговорила на сва релевантна питања за решавање проблема дефинисаног истраживања. Након уочавања научног проблема, систематизације научних чињеница и објашњења, припремљене су полазне хипотезе у истраживању. У току израде дисертације, проучена је и анализирана обимна литература из области инфраструктуре квалитета. Прегледане су публикације на тему поимања различитих концепата од стране твораца политика и идентификовани су и описани фактори који могу имати значајан утицај на иницијативе и одлуке твораца политика. Након тога дат је предлог концептуалног модела, заснованог на постојећим релевантним научним резултатима у области и прилагођен примени у области инфраструктуре квалитета. Модел је верификован кроз резултате дескриптивне анализе, где су стручњаци за менаџмент квалитета и стандардизацију потврдили да већина предложених фактора утиче на перцепцију и иницијативе твораца политика у области инфраструктуре квалитета у Србији.

Такође, прегледом литературе изнедрен је теоријских оквир за заједничке проблеме са којима се суочавају земље Централне и Источне Европе у процесу евроинтеграција.

На даље, концептуални модел на основу којег је направљен упитник, заједно са методом анализе садржаја стенографских бележака парламентарних расправа и методом компаративне анализе, је послужио за верификовање полазних хипотеза. Сумирајући резултате истраживања и закључке ове дисертације констатовано је да: (1) квалитет, стандарди и остали елементи инфраструктуре квалитета су недовољно добро схваћени концепти; (2) место квалитета, стандарда и осталих елемената инфраструктуре квалитета у политикама у Србији великим делом је резултат механичког преузимања решења из постојећих светских модела; (3) појмови као што су „стандард“ и „квалитет“ су често коришћени маркетиншки у политичке сврхе и (4) стручна и шира јавност су свесне неадекватног односа твораца политика према квалитету, стандардизацији и осталим елементима инфраструктуре квалитета.

4.3. Верификација научних доприноса

Научни допринос докторске дисертације под називом „Поимање квалитета и стандарда од стране твораца политика у Србији“, кандидата Јелене Русо, верификован је следећим публикацијама које су резултат истраживања у оквиру докторске дисертације:

Категорија М23:

1. **Ruso, J., & Filipović, J.** How do Public Policy-Makers Perceive National Quality Infrastructure? The Case of Serbia as an EU Pre-Accession Country, *European Review*, Vol. 28.3, September/October 2020, DOI: <https://doi.org/10.1017/S1062798719000085>, (IF2017 = 0.434), ISSN 1062-7987, Online ISSN 1474-0575

Напомена: DOI ће бити активан након објављивања у септембру/октобру 2020. године, volume 28.3.

Категорија М33:

1. **Ruso, J. & Filipović, J.** A Comparative Framework for Studying the Policy-Making in the EU Pre - and Post - Accession CEE Countries: The Case of Quality Infrastructure Policy Making in Serbia, *In 26th NISPAcee Annual Conference*, May 24 - May 26, 2018, Iasi, Romania

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу прегледа докторске дисертације под називом „ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“, кандидата Јелене Русо, Комисија за преглед, оцену и одбрану ове докторске дисертације констатује да је дисертација урађена методолошки исправно, у складу са свим стандардима у научно-истраживачком раду и да испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању, стандардима и Статутом Факултета организационих наука, Универзитета у Београду. Анализом актуелности и савремености теме дисертације, прегледом резултата и закључака који су приказани у њој и разматрањем доприноса који су дисертацијом остварени, Комисија констатује да је кандидат Јелена Русо успешно завршила докторску дисертацију, у складу са дефинисаним предметом и циљевима истраживања. Кандидат је дошла до оригиналних резултата који су верификовани у међународним радовима, и применљиви у области менаџмента квалитета. Посебно се истиче рад на SSCI листи, категорије M23, који представља директан резултат истраживања спроведеног у оквиру дисертације. Узевши све истакнуто у обзир, Комисија процењује да докторска дисертација Јелене Русо представља савремен и оригиналан допринос научном сазнању из области Организационих наука, уже научне области Управљање квалитетом. Такође, с обзиром на приказане доприносе истраживања, показану самосталност током истраживања, као и актуелност обрађиване теме, Комисија сматра да је ова дисертација задовољила највише критеријуме и да квалификује кандидата Јелену Русо за научно-истраживачки рад. На основу претходно наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета организационих наука, да се докторска дисертација под називом „ПОИМАЊЕ КВАЛИТЕТА И СТАНДАРДА ОД СТРАНЕ ТВОРАЦА ПОЛИТИКА У СРБИЈИ“, кандидата Јелене Русо прихвати, изложи на увид јавности и упуту на усвајање Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду на коначно одобравање.

У Београду, 22.04.2019.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Јован Филиповић, редовни професор,
Факултет организационих наука, Универзитет у Београду

др Слободан Миладиновић, редовни професор,
Факултет организационих наука, Универзитет у Београду

др Ивана Мијатовић, ванредни професор,
Факултет организационих наука, Универзитет у Београду

др Весна Спасојевић Бркић, редовни професор,
Машински факултет, Универзитет у Београду

др Зоран Стојиљковић, редовни професор,
Факултет политичких наука, Универзитет у Београду
